

**UCHWAŁA NR XXXI/342/2021
RADY GMINY SŁUPSK**

z dnia 26 stycznia 2021 r.

w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych, będących w posiadaniu „Wodociągi Słupsk” spółki z o.o., na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713, poz. 1378) w związku z art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2028),

**Rada Gminy Słupsk
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Uchwala się opracowany przez „Wodociągi Słupsk” spółkę z o.o. „*Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Wodociągi Słupsk spółki z o.o., na lata 2022-2024*”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

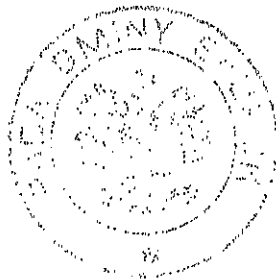
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Słupsk.

§ 3.

Traci moc uchwała Rady Gminy Słupsk Nr XXV/324/2016 z dnia 12 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na lata 2017-2020.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Słupsk

Dariusz Perlański

Załącznik do uchwały Nr XXXI/342/2021

Rady Gminy Słupsk

z dnia 26 stycznia 2021 r.

WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH

będących w posiadaniu:

„Wodociągi Słupsk” sp. z o.o.

zakres:

Gmina Słupsk

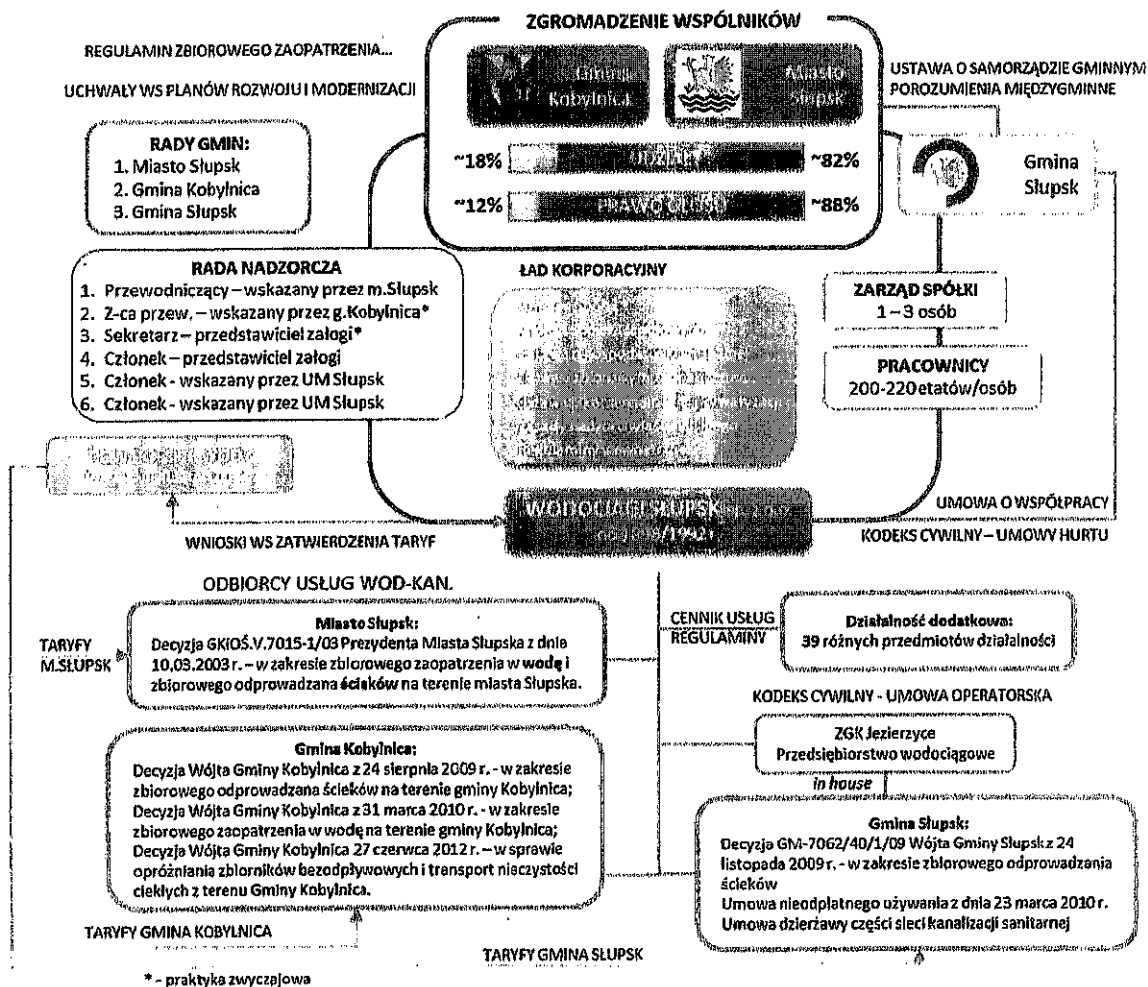
okres obowiązywania:

01.01.2022 ÷ 31.12.2024

grudzień 2020

1 Podstawy działalności

Spółka powstała z dniem 02.03.1992 r. w wyniku przekształcenia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Słupsku na mocy Uchwały Rady Miejskiej z dnia 18.12.1991 r. nr 237/91 i aktu przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę z o.o. z dnia 25.02.1992 r. Zarejestrowana jest w KRS - VIII Wydział Gospodarczy Sąd Rejonowy w Gdańsku pod numerem 0000078635.

Rysunek 1 Podstawowe relacje gospodarcze i prawne w Spółce.

Spółka prowadzi działalność zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Miasta Słupska i Gminy Kobylnica oraz działalność zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Słupska, Gminy Kobylnica i Gminy Słupsk - na podstawie udzielonych zezwoleń.

Na terenie Miasta Słupska i Gminy Kobylnica Spółka realizuje usługi w oparciu o model konsolidacji majątkowej (te gminy są właścicielami Spółki), natomiast na terenie Gminy Słupsk zadanie zbiorowego odprowadzenia ścieków przekazane zostało na podstawie porozumienia międzygminnego (model operacyjny z dzierżawą części majątku gminnego).

2 Formalne i strategiczne uwarunkowania planowania

Plan został opracowany z uwzględnieniem wrażliwości na aspekty społeczne i środowiskowe przy założeniu dostępności do usług wodociągowo – kanalizacyjnych dla wszystkich odbiorców oraz akceptowalnej wysokości taryf za te usługi.

Pomagamy lokalnej społeczności i gospodarce korzystać z zasobów środowiskowych w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, uwzględniając interesy przyszłych pokoleń

Termin opracowania i złożenia Planu wynika z terminarza *Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków [UZZW]*. Pomimo, że Plan jest elementem wniosku taryfowego, który obejmuje okres od 11.06.2021 do 10.06.2024, obejmuje on okres 3 pełnych lat kalendarzowych tj.: od 01.01.2022 do 31.12.2024. Wynika to z faktu, że poprzednio uchwalony Plan obowiązuje do 31.12.2021 roku, a także z pragmatyzmu projektowania i rozliczania inwestycji zgodnie z okresem sprawozdawczym i obrachunkowym w Spółce.

„Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o. jako przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do:

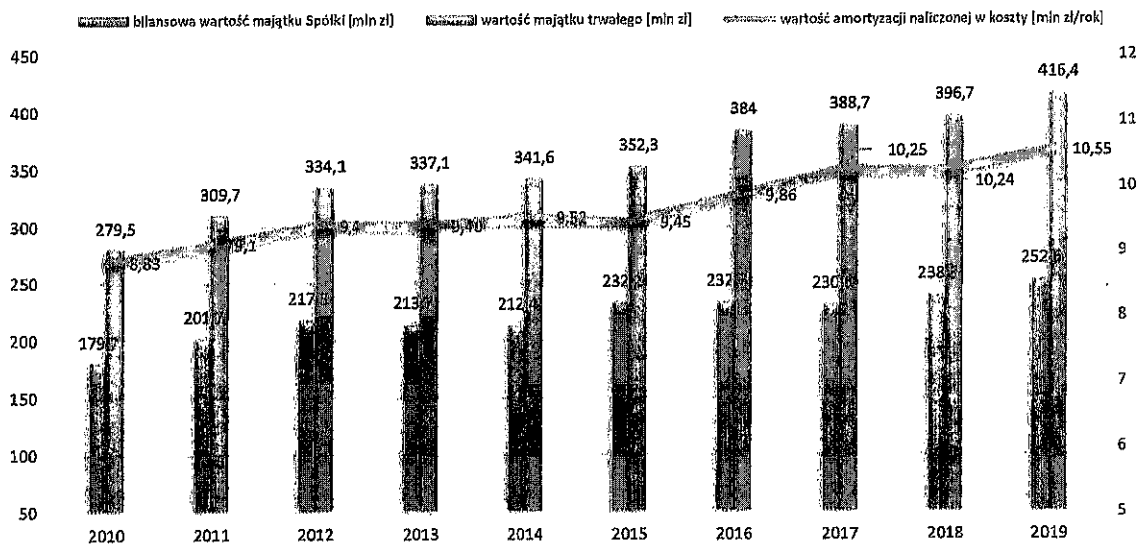
- opracowania wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w jego posiadaniu [Plan] oraz,
- zapewnienia budowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, ustalonych przez gminę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy [SUIKZPG] oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego [MPZP], w zakresie uzgodnionym w Planie.

Rysunek 2 Uwarunkowania w planowaniu inwestycyjnym

Kapitałochłonna działalność wodociągowo-kanalizacyjna w celu zapewnienie bezpieczeństwa, niezawodności świadczeń oraz odpowiedniego poziomu ochrony środowiska wymaga profesjonalnego planowania i zarządzania majątkiem.

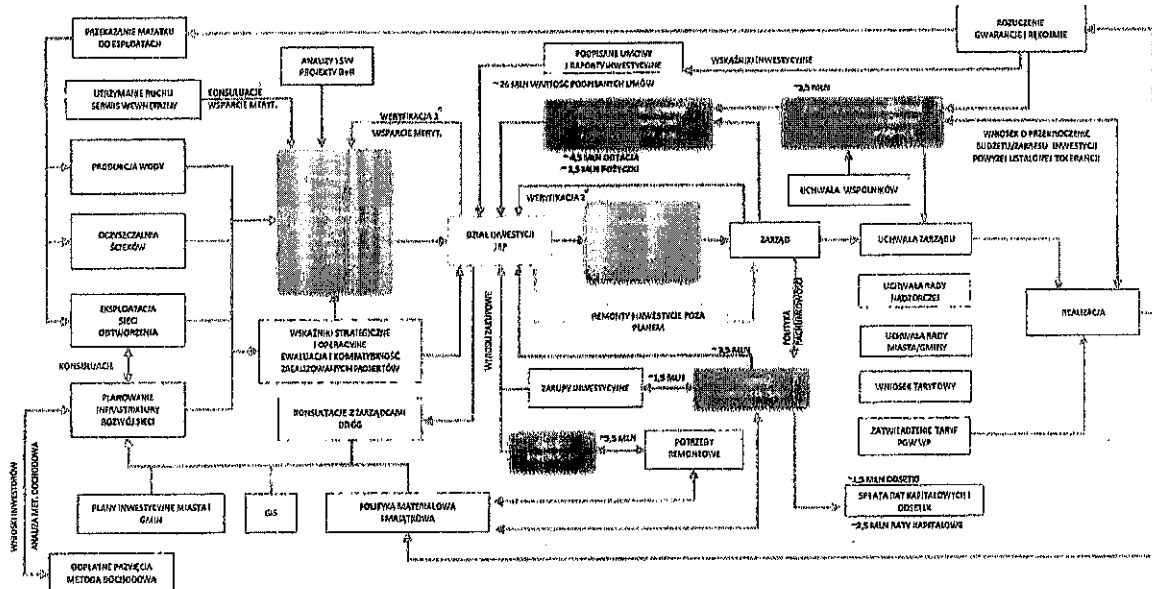
Majątek jest postrzegany nie tylko jako zbiór aktywów z zakresu urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, ale jako system składający się z różnych narzędzi zwiększających funkcjonalność, niezawodność i wartość firmy i skoordynowany z działaniami w różnych obszarach aktywności Spółki. Dążymy do zarządzania opartego na cyklu życia, stosując pomocniczo narzędzia zawarte w normie PN-ISO 55 000:2017 [Zarządzanie aktywami].

Rysunek 3 Zmiany w strukturze majątkowej w okresie 10 lat.

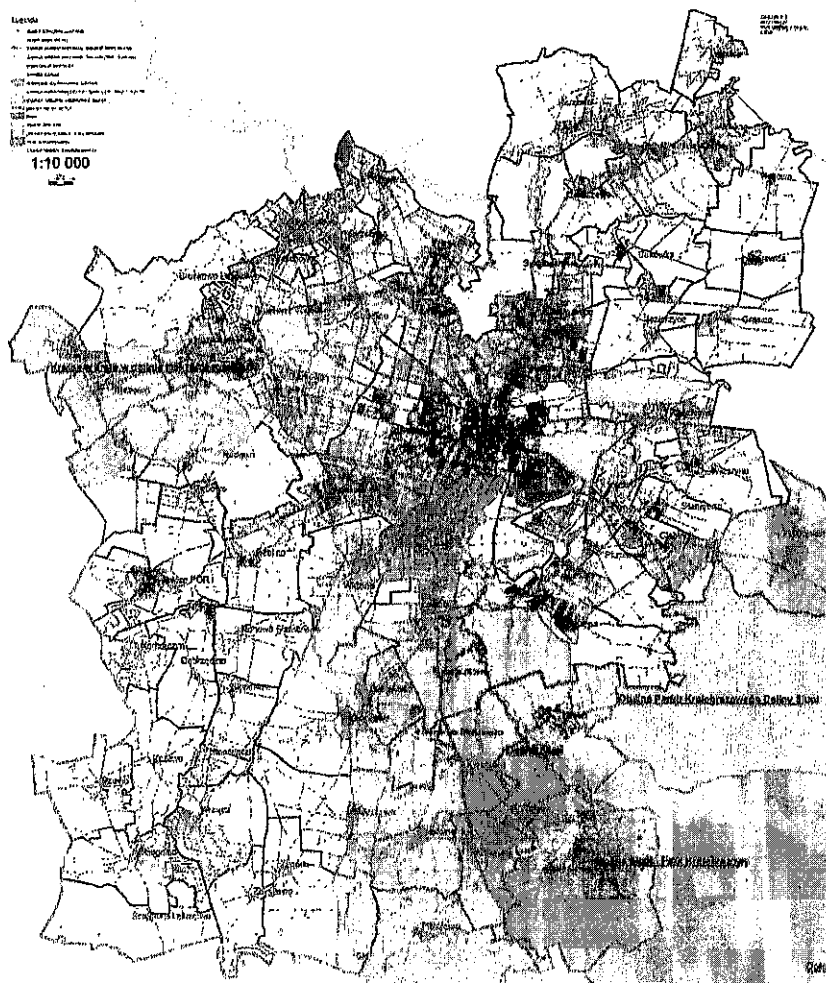
Efektywne (aktywne), długoterminowe planowanie rozwoju infrastruktury, elastycznie i adekwatnie do potrzeb w różnym czasie, zmniejszy koszt działalności i pozwoli na szybką reakcję na potrzeby dalszego rozwoju Spółki.

Planowanie inwestycji realizowane jest w Spółce zgodnie z uchwaloną procedurą odzwierciedlającą model zarządzania majątkowego w Spółce. Wykorzystywane są metodyki zarządzania projektowego oparte na PRINCE2. Wycena inwestycji sieciowych uwzględnia realne wskaźniki inwestycyjne wynikające z dotychczas przeprowadzonych postępowań i realizacji. Pozostałe wyceny opierają się na kosztorysach lub zweryfikowanych ofertach.

Rysunek 4 Proces planowania, finansowania i realizacji inwestycji i remontów wraz z uśrednionym przepływem środków finansowych - model zarządzania majątkiem w „Wodociągi Słupsk” sp. z o.o.

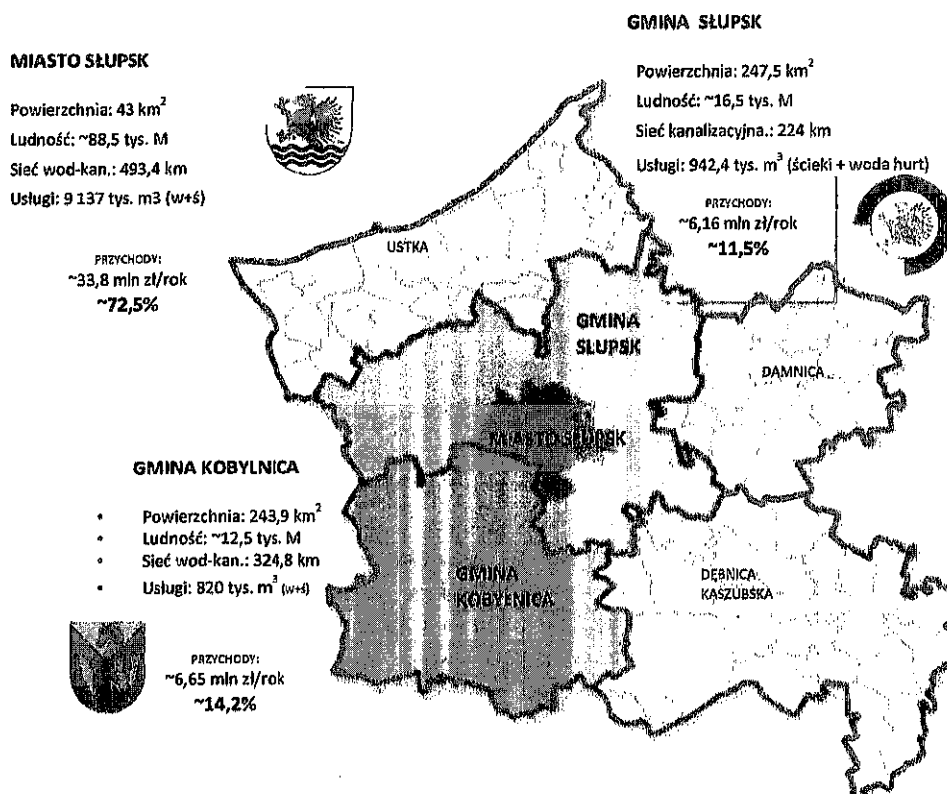
Specyficzna cecha przedsiębiorstw wodociągów i kanalizacji, jaką jest konieczność funkcjonowania w ruchu ciągłym i dostosowania do nierównomiernego zużycia wody i odprowadzania ścieków, ma bardzo istotne konsekwencje dla budowy i utrzymania technicznej struktury systemów wodociagowych i kanalizacyjnych. Konsekwencją wymogów dotyczących ciągłości działania systemów wodociagowych i kanalizacyjnych oraz dostosowanie ich wydajności do dalszego rozwoju i odporności na pojawiające się cyklicznie ekstremalne warunki i potrzeby, jest relatywnie wysoka ich kapitałochłonność, a co tym idzie, istotny wpływ na ceny usług. Wymaga to podjęcia działań inwestycyjnych zmierzających do dostosowywania działalności według potrzeb i akceptowalnych taryf. Sprowadza się to do etapowej rozbudowy systemów wodociagowych i kanalizacyjnych w sposób zrównoważony z zachowaniem priorytetów społecznych i środowiskowych, a także stymulujących rozwój gospodarczy regionu. Zapewnienie warunków do rozwoju wywołuje to potrzebę ponoszenia nakładów inwestycyjnych, które częściowo muszą być zamrażane na pewien czas (nie przynoszą bezpośrednich przychodów w pierwszych latach eksploatacji adekwatnie do ich wydajności). Działalność inwestycyjna jest immanentnie związana z prowadzeniem eksploatacji wodociągów i kanalizacji, które jako systemy techniczne muszą służyć przez bardzo długi czas, często ponad 100 lat. W procesie przygotowania planu przeprowadzono szereg konsultacji uwzględniających potrzeby różnych interesariuszy, mających wpływ na efektywność planowanych inwestycji (inwestycje rozwojowe) oraz prawidłowe utrzymanie (inwestycje modernizacyjne) i funkcjonowanie majątku (inwestycje racjonalizujące zużycie wody i odprowadzanie ścieków).

Rysunek 5 Zakres Aglomeracji Słupsk

W planowaniu nowych inwestycji uwzględnione są postanowienia zawarte w porozumieniach międzygminnych oraz Krajowym Planie Oczyszczania Ścieków Komunalnych dla inwestycji samorządowych realizowanych w ramach wspólnej Aglomeracji Słupsk [AS] obejmującej Miasto Słupsk, Gminę Kobylnica i Gminę Słupsk.

3 Zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych

Rysunek 6 Zakres działalności Spółki – kolor zielony, wraz z oddziaływaniem na obszar funkcjonalny – kolor żółty [2019 rok]

Ze względu na zakres działalności i uwarunkowania formalne Spółka przygotowuje trzy odrębne projekty wieloletnich planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w jej posiadaniu, odpowiednio do lokalizacji tego majątku w trzech gminach.

Dotychczas dla Gminy Słupsk nie był składany Plan ze względu na zaangażowanie całej dostępnej amortyzacji na spłatę rat kapitałowych i odsetek od inwestycji zrealizowanych w poprzednich latach. Ponadto, zgodnie z Umową o współpracy z Gminą Słupsk ustalono, że to Gmina będzie realizowała wszystkie niezbędne inwestycje z własnych środków. W nowej perspektywie taryfowej przeprowadzone konsultacje wykazały konieczność uwzględnienia zadań inwestycyjnych do realizacji przez Spółkę, które będą miały skutek taryfowy dla odbiorców usług w tej Gminie.

Koszty wynikające z nakładów inwestycyjnych na majątek obsługujący kilka gmin, alokowane są na poszczególne taryfy w gminach zgodnie z polityką rachunkowości w Spółce, adekwatnie do ilości usług realizowanych za pomocą tego majątku.

Głównym aktywem obsługującym całą AS i wyznaczającym granicę rozwoju regionu jest oczyszczalnia ścieków w Słupsku [OS]. Obsługuje ona ok. 98,3% wszystkich mieszkańców będących w zakresie działalności Spółki zamieszkałych w trzech samorządach i cały przemysł. Jest także miejscem punktu zlewnego nieczystości ciekłych oraz przetwarzania osadów pochodzących z lokalnych oczyszczalni ścieków [LOŚ] występujących poza obszarem AS, a będących w zasięgu działalności Spółki.

Nakłady inwestycyjne związane z OS uwzględnione są tylko w Planie Miasta Słupska, natomiast koszty związane z tymi inwestycjami (amortyzacja) są alokowane na grupy taryfowe w poszczególnych gminach, zgodnie z polityką rachunkowości i ustaleniami porozumień międzygminnych (alokacja uwzględnia zakaz subsydiowania).

Dotychczasowe działania inwestycyjne w OS umożliwiły eliminację barier rozwojowych, w tym dla „czystego” przemysłu, ze ściekiem biologicznie rozkładalnym. Obecne max. obciążenie wynosi ok.

250 000 równoważnej liczby mieszkańców [RLM] i dzięki przeprowadzonym inwestycjom ma potencjał do dalszego rozwoju.

W dniu 30 września 2020 Rada Miejska w Słupsku przyjęła uchwałę nr XXII/378/2020 w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania gmin w zakresie wyznaczania AS. Analogiczne stanowiska zajęły Rada Gminy Kobylnica (uchwała XXVI/230/2020 z dnia 24.09.2020) i Rada Gminy Słupsk (XXVI/276/2020 z dnia 17.09.2020). W trakcie przygotowania Planu procedowana jest zmiana uchwały w zakresie AS, która w wyniku zmian kompetencyjnych jest przekazana Radzie Miejskiej w Słupsku, po uzyskaniu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Zarządu Zlewni PGW Wody Polskie.

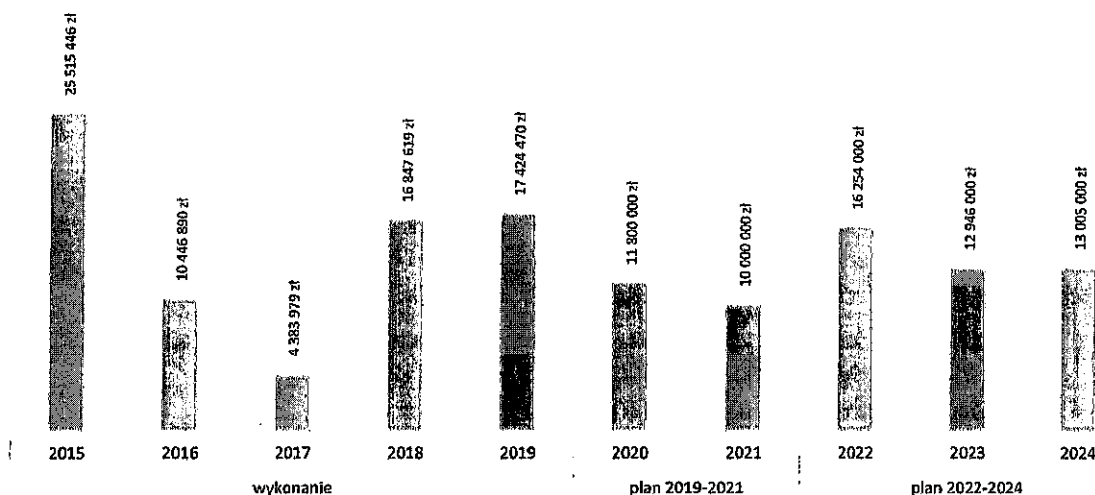
Łącznie na wszystkie zadania w OS w okresie planowania przewidziano 7,5 mln zł. Jednym z najtrudniejszych wyzwań dla całej branży w Europie jest racjonalna gospodarka osadowa, która generuje wiele problemów technicznych, społecznych i środowiskowych. Spółka w ostatnich latach zrealizowała przedsięwzięcia w gospodarce osadowej, które sytuują nas w gronie liderów, co nie oznacza, że zostały rozwiązane wszystkie problemy. Ze względu na znaczne zaangażowanie środków z poprzedniego planu w nowym okresie planowania wykonane zostaną tylko niezbędnie potrzebne inwestycje związane z efektywnością, utrzymaniem ruchowym i gospodarką osadową, w tym zakup maszyn do kompostowania osadów o wartości ok. 2 mln zł. Największe zadanie związane jest z efektywnością energetyczną, tj.: projektem odzysku energii ze ścieków oczyszczonych o budżecie 2,5 mln, z czego planowane jest pozyskanie dotacji w wysokości 2 mln zł. Wykorzystanie ciepła niskotemperaturowego bezpośrednio do podgrzewania komór fermentacyjnych pozwoli Spółce na bardziej efektywne zagospodarowanie całego ciepła wysokotemperaturowego z kogeneracji – kontynuacja projektów z zakresu gospodarki w obiegu zamkniętym oraz element projektu Słupskiej Wyspy Bioenergetycznej (projekt zgłoszony do programów parasolowych). Zapewnienie niezawodnego stanu ruchowego OS wymaga nakładów na wyposażenie mechaniczne (mieszadła, pompy, armatura sterująca i AKPiA) - średnio ok. 300 tys. zł rocznie (budżet ustalony na podstawie szczegółowych planów serwisowych i dotychczasowych doświadczeń).

Plany głębokiej przebudowy ciągów komunikacyjnych ustalane były z zarządcami dróg. W tych ulicach i obszarach, w których przebiegają sieci wymagające interwencji, tj.: wymiany lub przebudowy zostały uwzględnione w Planie bezpośrednio lub w postaci rezerwy inwestycyjnej.

Dokumenty strategiczne gmin na tym etapie prac są kompatybilne. Podobnie analizie zostały poddane zapisy wynikające z uchwalonych i przygotowywanych do zmian MPZP, z uwzględnieniem priorytetów działań wielu interesariuszy w skali czasu. Przeanalizowano aktywność inwestorów i deweloperów pod kątem zapewnienia dostępu do usług oraz przeprowadzono wywiad w zakresie zamierzeń gospodarczych oraz ewaluację dotychczasowej strategii inwestycyjnej. Ustalono, że budowa sieci szkieletowych w MPZP przeznaczonych na działalność gospodarczą przyniosła rezultaty. W tej formule zaplanowano możliwości przyłączenia do sieci wodociągowo-przemysłu w obszarze wyznaczonych MPZP.

W związku z zaangażowaniem amortyzacji do prowadzenia gospodarki majątkowej w pełnym zakresie posiadanych aktywów Plan dla prawidłowej dystrybucji środków powinien uwzględniać nakłady inwestycyjne zarówno na przedsięwzięcia związane z urządzeniami wodociągowo-kanalizacyjnymi, ale także wydatki inwestycyjne na pozostałe środki trwałe związane z infrastrukturą administracyjną, serwisową i obsługi klienta (m.in. warsztaty, utrzymanie budynków i zaplecza technicznego i socjalnego, itp.) oraz wyposażenie mechaniczne, sprzęt i pojazdy niezbędne do prowadzenia efektywnej działalności wodociągowo-kanalizacyjnej zgodnie z wydanymi zezwoleniami.

W perspektywie uwzględniającej 10-letni okres planowania średni poziom wydatków inwestycyjnych wyniósł blisko 14 mln zł rocznie. W zaplanowanej perspektywie finansowej Spółka planuje utrzymanie dotychczasowego poziomu wydatków inwestycyjnych.

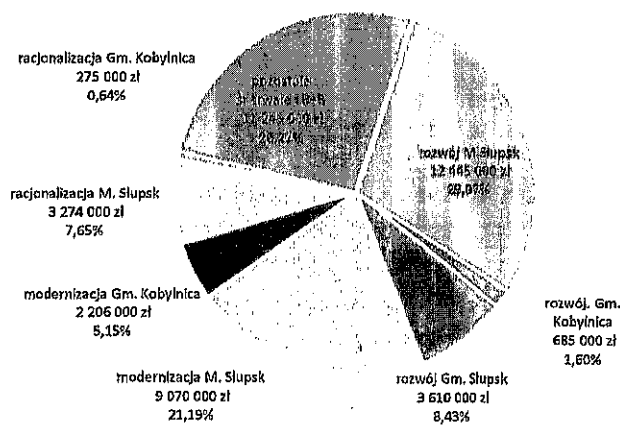

Rysunek 7 Nakłady inwestycyjne wykonane i planowane w okresie 10 lat – łącznie w całym obszarze działań Spółki

Łącznie planowane wydatki inwestycyjne w okresie 2022÷2024 w pełnym zakresie działalności Spółki wynoszą 42,7 mln zł, z czego wydatki na przedsięwzięcia rozwojowo - modernizacyjne - 35,9 mln zł.

Brak jest definicji przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych oraz racjonalizujących zużycie wody i wprowadzanie ścieków o których mowa w UZZW, dlatego zastosowano następujący klucz podziału:

- **Przedsięwzięciem rozwojowym (rozwój)** są inwestycje związane z rozbudową urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w celu świadczenia usług na nowym obszarze działalności; planowane wydatki na rozwój wynoszą łącznie ok. 16,7 mln zł;
- **Przedsięwzięcia modernizacyjne (modernizacja)** są związane z odtworzeniem istniejących urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych zgodnie z prawidłową gospodarką majątkową; planowane wydatki na modernizację wynoszą łącznie ok. 19,2 mln zł;
- **Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków (racjonalizacja)** to inwestycje w rozwiązania optymalizujące funkcjonowanie istniejącej infrastruktury wodociągowo kanalizacyjnej, mające na celu poprawę efektywności, bezpieczeństwa i niezawodności jej funkcjonowania, które nie są przedsięwzięciami rozwojowo-modernizacyjnymi; planowane wydatki na racjonalizację wynoszą łącznie 6,8 mln zł;

Rysunek 8 Struktura nakładów inwestycyjnych na całym obszarze funkcjonowania Spółki w okresie planowania 2022-2024

W zakresie pozycji pozostałe środki trwałe znajdują się też wydatki na projekty badawczo-rozwojowe (150 000 zł), które nie są *stricto* wydatkiem inwestycyjnym, ale jako element przygotowania inwestycji i wyboru rozwiązań dla wybranych przedsięwzięć zostały uwzględnione w Planie.

Spółka konsekwentnie od lat wdraża rozwiązania optymalizujące funkcjonowanie istniejącej infrastruktury wodociągowo kanalizacyjnej, mające na celu poprawę efektywności, bezpieczeństwa i niezawodności jej funkcjonowania. Jesteśmy przedsiębiorstwem naturalnie i bezpośrednio kojarzącym się z działalnością w zakresie ochrony środowiska. Doskonale rozumiemy misję

promotora i inicjatora działań proekologicznych, szczególnie z zakresu lokalnego ekorozwoju. Świadczymy usługi o najwyższym priorytecie jakościowym, których bezpieczeństwo nie może być w żadnym stopniu zagrożone. Zdajemy sobie sprawę z faktu, że nasze usługi mają charakter działań masowych i monopolistycznych, a to zawsze budzi potencjalne wątpliwości wśród społeczeństwa lokalnego, czy wypełniamy swoje obowiązki na odpowiednim poziomie jakościowym, racjonalnie i adekwatnie do cen usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

Każda większa inicjatywa inwestycyjna wymaga akceptacji społecznej i uzasadnienia. Dlatego procesy inwestycyjne są poprzedzone konsultacjami społecznymi i merytorycznymi w możliwie szerokim gronie interesariuszy. W uzupełnieniu do działań inwestycyjnych realizujemy w Centrum Edukacji Ekologicznej przy oczyszczalni ścieków cały szereg programów informacyjnych i edukacyjnych, w tym:

- komunikację i konsultacje społeczną, informowanie społeczeństwa o realizowanych przez Spółkę i samorządy działaniach inwestycyjnych;
- kształtowanie postaw konsumenckich, poprzez m.in.:
 - zrozumienie czynników ekologicznych, fizycznych, społecznych i kulturowych wpływających na środowisko;
 - uzupełnianie edukacji szkolnej poprzez bezpośrednie i aktywne uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach i warsztatach oraz umożliwienie tej grupie społeczeństwa zapoznanie się z działającymi instalacjami w pełnej skali;
- podniesienie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa lokalnego,
- promocję rozwiązań technologicznych w gospodarce wodno-ściekowej, odpadowej i odnawialnych źródłach energii;
- współpracę z innymi ośrodkami edukacji ekologicznej w Polsce w celu pozyskiwania informacji o nowych inicjatywach i możliwościach.

W odniesieniu do poszczególnych celów strategicznych Spółka kontynuuje podjęte już wcześniej działania mające na celu **zmniejszenie strat wody**. Uwzględniając cały obszar funkcjonowania straty wody w ujęciu metodyki IWA spadły z blisko 15% do poziomu poniżej 10%. Utrzymanie poziomu strat na tym poziomie wymaga wdrożenia systemu aktywnej kontroli wycieków powiązany ze stałą analizą danych otrzymanych z systemu opomiarowania sektorów na sieci wodociągowej. Dotychczas uruchomione opomiarowanie sektorów na sieci korzystnie wpłynęło na możliwość szybkiej eliminacji nieautoryzowanego poboru wody, a tym samym obniżenie strat.

Stać się dbałość o sprawność i szczelność systemu wodociągowego oraz wprowadzanie nowoczesnych technik pomiarowych i rozliczeń z klientami prowadzi do pełnej bieżącej analizy i umożliwia ograniczenie strat wody powstających w wyniku przecieków.

Jednym z ważniejszych strategicznych działań racjonalizujących funkcjonowanie całego systemu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków są inwestycje poprawiające efektywność energetyczną. Kontynuowane będą dotychczasowe prace mające na celu odzysk energii. Stworzona możliwość zagospodarowania ciepła odpadowego w ramach poprzednich programów pozwala na wdrożenie dodatkowych źródeł pozyskiwania energii z OZE przy wykorzystaniu dostępnego potencjału oczyszczalni. W tym celu zaplanowano wykorzystanie ciepła ze ścieków oczyszczonych do podgrzewania komór fermentacyjnych. Pozwoli to na obniżenie kosztów wytwarzania biogazu za pomocą ciepła niskoparametrowego z pompy ciepła zasilanej własną energią elektryczną i bardziej efektywne wykorzystanie ciepła wysokotemperaturowego z kogeneracji. Programy energetyczne z wykorzystaniem energii OZE są elementem wsparcia programów parasolowych w ramach nowej strategii UE tzw. Zielonego Ładu. Przy wygaszaniu wsparcia systemowego dla inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych, również w kontekście zrealizowanych celów KPOŚIK, Spółka poszukuje nowych kierunków pozyskiwania środków na działania racjonalizujące funkcjonowanie całej posiadanej infrastruktury.

Rysunek 9 Kierunki i cele działań strategicznych w ramach efektywności energetycznej

Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna według ustawy o zarządzaniu kryzysowym jest elementem infrastruktury krytycznej, rozumianej jako systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane funkcjonalnie ze sobą obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców. Zapewnienie bezpieczeństwa i niezawodności funkcjonowania jest elementem sukcesywnych działań inwestycyjnych Spółki w każdym kolejnym Planie. Poza zapewnieniem stałego oraz awaryjnego systemu zasilania energetycznego obiektów kluczowych Spółka zaplanowała dalszy rozwój monitoringu, zarówno w zakresie CCTV i AKPiA, jak i również rozszerzenia badań laboratoryjnych w obszarze zlewni ujęć wody oraz kontroli procesowej kluczowych węzłów technologicznych zapewniających jakość i niezawodność usług. Monitoring pracy sieci kanalizacyjnej i przepompowni ścieków sanitarnych jest elementem analizy ryzyka i ma duże znaczenie w działaniach Spółki w kontekście zdarzeń, które miały miejsce w ostatnich latach w Polsce (m.in. awaria kolektorów przesyłowych w Gdańsku i Warszawie).

Istotną pozycją w Planie w kontekście niezawodności funkcjonowania systemu wodociągowego są również inwestycje mające na celu stworzenie układów pierścieniowych. Umożliwią one dwustronne zasilanie, zmniejszenie stref wyłączenia sieci w czasie wystąpienia awarii oraz zwiększają wydajność sieci w warunkach zagrożenia przeciwpożarowego.

Podstawowym obecnie działaniem racjonalizującym w zakresie gospodarki ściekowej jest wyeliminowanie wód przypadkowych (opadowych i roztopowych) odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej. Realizowane sukcesywnie inwestycje powodują, że różnica pomiędzy ilością ścieków dopływających do oczyszczalni w stosunku do ilości ścieków wg sprzedaży jest coraz mniejsza. W 2019 roku wskaźnik strat wyniósł 21,63% przy opadach na poziomie 848 mm i jest mniejszy niż w poprzednich latach o podobnej ilości opadów. Dalsze zmniejszenie napływu wód opadowych do oczyszczalni wymagałoby bardzo dużych nakładów i znacznych utrudnień. Dlatego została przyjęta strategia porządkowania tego problemu przy okazji inwestycji drogowych i kompleksowej przebudowy infrastruktury gminnej w ramach programów rewitalizacyjnych.

4.1 Ewaluacja dotychczasowych działań inwestycyjnych w Gminie Słupsk

Zgodnie uzgodnieniami podjętymi na początku współpracy w ramach realizacji Programu gospodarki wodno-ściekowej w regionie Słupska realizacja zadań inwestycyjnych poza tym programem odbywała się tylko na zasadach określonych w porozumieniach międzygminnych oraz bezpośrednich ustaleniach pomiędzy Spółką a Gminą. Gmina w ramach własnych planów inwestycyjnych realizowała niezbędne zadania, a powstający ze środków Gminy majątek jest przekazywany Spółce w do działalności operacyjnej poprzez **Umowę nieodpłatnego używania zawarta w dniu 23 marca 2010 roku** i **Umowę dzierżawy z dnia 3 listopada 2014 roku**. Spółka dotychczas nie przygotowywała odrębnego Planu dla Gminy, zgodnie z delegacją art. 21 UZZW

14 grudnia 2017 roku w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie została podpisana umowa o dofinansowanie projektu pt.: „Gospodarka cyrkulacyjna w oczyszczalni ścieków wraz z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Słupsk” w ramach POIiŚ 2014-2020, ze środków Funduszu Spójności. Beneficjentem projektu są Wodociągi Słupsk sp. z o.o., które zaprosiły do współpracy Gminę Słupsk jako partnera upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowanych. Wspólne działania pozwalają na transfer środków na realizację ważnych społecznie inwestycji nie tylko na terenach Miasta Słupska, ale również na terenie Gminy Słupsk. Model ten pozwala na zintegrowanie wspólnych działań i wyraźne efekty synergiczne budowania jednolitego i efektywnego systemu wodno-kanalizacyjnego.

W celu wspólnej realizacji ww. projektu, Beneficjent projektu oraz Partner projektu podpisali porozumienie określające szczegółowe zasady współpracy i odpowiedzialności dla prawidłowej jego realizacji. Zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie projektu, maksymalna wartość dofinansowania wynosi 17 715 690,80 zł, a planowany koszt brutto realizacji projektu wynosi 36.849.172,88 zł. W skład projektu wchodzi 46 zadań inwestycyjnych zlokalizowanych na terenie trzech gmin, na których Spółka prowadzi działalność w ramach jednej aglomeracji słupskiej. **Obecny termin zakończenia realizacji projektu określono na dzień 31.12.2021r.**

Gmina Słupsk jako Partner projektu a jednocześnie Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowanych w ramach swoich działań przewidziała realizację następujących zadań inwestycyjnych:

- 1) Przebudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kusowo;
- 2) Przebudowa przepompowni ścieków w miejscowościach Wielichowo, Strzelinko, Gać, Krępa Słupska, Gałęzinowo;
- 3) Przebudowa przepompowni ścieków w miejscowości Swołowo;
- 4) Przebudowa przepompowni ścieków w miejscowości Głobino;
- 5) Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Strzelino;
- 6) Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Strzelino;
- 7) Budowa sieci wodociągowej z miejscowości Wrzeście do miejscowości Wiklino;
- 8) Budowa sieci wodociągowej z miejscowości Rogawica do miejscowości Kukowo;

Realizacja wszystkich tych zadań została już zakończona i Gmina otrzymała dotację z Funduszu Spójności w kwocie **3.751.563,41 zł**. Do realizacji pozostał jedynie zakup dużego samochodu specjalnego do czyszczenia sieci kanalizacyjnej, dla którego przewidziano kwotę dotacji z FS w wysokości 172.010,08 zł. Łącznie część projektu pt.: „Gospodarka cyrkulacyjna w oczyszczalni ścieków wraz z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Słupsk” realizowana przez Gminę Słupsk, wynosi netto **6.154.625,09 zł**, w tym kwota przewidzianej dotacji z Funduszu Spójności w wysokości **3.923.573,49 zł**.

Spółka w perspektywie finansowej POIiŚ obejmującej lata 2007-2013 wspólnie z Gminą Słupsk jako Podmiotem uprawnionym do ponoszenia wydatków zrealizowała projekt pn.: „Gospodarka osadowa w oczyszczalni wraz z modernizacją sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Słupsk”. Zakres rzeczowy projektu realizowany bezpośrednio przez Gminę Słupsk w ramach ww. projektu zakładał budowę i modernizację SUW i ujęć wody na terenie Gminy Słupsk. Inwestycją realizowaną i rozliczaną wspólnie

przez Spółkę i Gminę Słupsk była: Budowa tranzytowej sieci kanalizacji sanitarnej „Ringu Kanalizacyjnego”, na podstawie porozumienia międzygminnego z dnia 13.05.2015r., w sprawie powierzenia zadania własnego z zakresu zbiorowego odprowadzania ścieków w części związanej z realizacją inwestycji polegającej na budowie sieci kanalizacji sanitarnej. Na realizację przedmiotowego zadania Spółka poza dotacją z Funduszu Spójności zaciągnęła pożyczkę preferencyjną z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z terminem spłaty do dnia 31.03.2025r. Zgodnie z zapisami ww. porozumienia Gmina Słupsk partycypuje w kosztach przedsięwzięcia, które ostatecznie zostaną rozliczone po spłacie zaciągniętej pożyczki.

Do dnia złożenia niniejszego wniosku Gmina wpłaciła kwotę: 2.198.000,00zł, wraz z naliczoną proporcjonalnie amortyzacją (do 31.12.2020) w wysokości 698.305,33 zł i amortyzacją do końca okresu spłaty pożyczki (31.03.2025) wynoszącą 698.041,25PLN, łącznie zaangażowanie finansowe wyniesie 3.594.346,58 zł. Ostatecznie, po całkowitej spłacie pożyczki, koszty zostaną rozliczone wg procentowego udziału, zgodnie z porozumieniem międzygminnym z dnia 13.05.2015r.

Dotychczasowe działania Spółki i Gminy w zakresie rozwoju gospodarki wodno-ściekowej przyniosły oczekiwane rezultaty. Umożliwiły Gminie rozwój terenów inwestycyjnych, uruchomiły dostępność do usług kanalizacyjnych oraz pozwoliły na zrealizowanie wymogów KPOŚK. Jednocześnie taryfa za zbiorowe odprowadzenie ścieków jest społecznie akceptowalna i w porównaniu z innymi gminami wiejskimi o podobnym poziomie rozwoju jest bardzo niska.

4.2 Planowane przedsięwzięcia inwestycyjne

Planowane nakłady inwestycyjne na terenie Gminy Słupsk wynoszą łącznie ok. 3,6 mln zł.

Tabela 1 Zestawienie nakładów inwestycyjnych w poszczególnych latach planowania z podziałem na rodzaj zadania

PODSUMOWANIE NAKŁADÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH I KATEGORIACH	SZACOWANA WARTOŚĆ CAŁKOWITA	Lata			RAZEM 2022-2024
		2022	2023	2024	
Ogółem	3 610 000	3 450 000	80 000	80 000	3 610 000
1. WODA - URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE		NIE DOTYCZY			
1.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA		NIE DOTYCZY			
1.2. STACJA UZDATNIANIA WODY I UJĘCIA WODY		NIE DOTYCZY			
2. ŚCIEKI - URZĄDZENIA KANALIZACYJNE	3 370 000	3 370 000	0	0	3 370 000
2.1. SIEĆ KANALIZACYJNA I LOS	3 370 000	0	0	3 370 000	3 370 000
3. ZADANIA INWESTYCYJNE W REZERWIE	240 000	80 000	80 000	80 000	240 000
ROZ	przedsięwzięcia rozwojowe	3 450 000	80 000	80 000	3 610 000
RAC	przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody i wprowadzanie ścieków				
MOD	przedsięwzięcia modernizacyjne				

Przy obecnym tempie rozwoju posiadana infrastruktura kanalizacyjna w niektórych obszarach Gminy jest niewystarczająca. Aktywność inwestorów wymaga reakcji polegającej na zwiększeniu możliwości tranzytu ścieków do oczyszczalni ścieków w Słupsku. Poprzez realizację ringu kanalizacyjnego w 2017 roku odblokowano południową część Gminy. W Planie uwzględniona jest budowa sieci kanalizacyjnej z terenów północnych Gminy. Zaplanowano nową przepompownię sieciową z rurociągiem tłocznym PE De225, L≈4800 m uzupełnioną kanalizacją grawitacyjną Dn 300mm o długości 450 m . Realizację inwestycji zaplanowano na początek 2022 roku, a zadanie kapitałowo rozliczane będzie z amortyzacji od roku 2031 (ze względu na ustalony limit obciążenia inwestycją przeszłej taryfy).

Rysunek 11 Planowany przebieg sieci tranzytowej z Bierkowa do ul. Braci Staniuków w Słupsku

Ustalenia szacunkowej wartości planowanego zadania oparto na rzeczywistych kosztach podobnych zadań zrealizowanych przez Spółkę. Do wyliczenia wartości planowanego zadania inwestycyjnego przyjęto:

- przepompownię ścieków z zagospodarowaniem - 380 000 zł
- odcinek kan. sanitarnej tłocznej PE de225 L ≈ 4800m - 2 160 000 zł
- odcinek kan. sanitarnej grawitacyjnej Dn300 L ≈ 450m - 830 000 zł
- RAZEM - 3 370 000 zł

Jest to jedyna inwestycja kluczowa w Gminie w ramach bieżącego Planu.

Plan uzupełniono rezerwą inwestycyjną w wysokości 80 tys. zł rocznie z przeznaczeniem na interwencyjne wydatki związane m.in. z koniecznością zabezpieczenia infrastruktury krytycznej przed zagrożeniami również środowiskowymi, niezaplanowanymi kolizjami z inwestycjami drogowymi i projektami samorządowymi, interwencyjne zakupy wyposażenia mechanicznego lub odpłatne przejęcie urządzeń kanalizacyjnych na terenie Gminy Słupsk. Szczegółowy zakres tych wydatków będzie doprecyzowywany w ramach bieżących konsultacji i uzgodnień z ZGK Jezierzycze, Zarządem Dróg Powiatowych oraz wg potrzeb na terenie Gminy Słupsk.

4.3 Źródła finansowania planowanych inwestycji

Finasowanie zadań przedstawionych w zbiorczym zestawieniu planowane jest z kilku źródeł. Podstawowym źródłem jest amortyzacja naliczana od posiadanego przez Spółkę majątku, pomniejszona o koszty obsługi zaciągniętych na realizację wcześniejszych inwestycji zobowiązań, w postaci rat kapitałowych i odsetek od pożyczek inwestycyjnych.

Lp.	PODSUMOWANIE ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W POSZCZEGÓLNYCH LATACH				RAZEM
		2022	2023	2024	2022-2024
1.	Amortyzacja bilansowa	231 941	306 341	306 341	844 622
2.	Rozliczenie zaangażowania środków Spółki od inwestycji zrealizowanych/do realizacji i nie rozliczonych, w tym również rozliczenie spłat pożyczek	-564 207	0	0	-564 207
3.	Amortyzacja do dyspozycji na inwestycje	796 148	306 341	306 341	1 408 829
	Raty kapitałowe ponad wartość amortyzacji od majątku sfinansowanego z pożyczek	0	0	0	0
4.	Zapotrzebowanie na środki	2 653 852	-226 341	-226 341	2 201 171
5.	<i>Planowane wartości pozyskania środków zewnętrznych:</i>				
5.1	WFOSiGW- dotacja krajowa	0	0	0	0
5.2	POIIŚ 2014-2020	0	0	0	0
5.3	środki własne Spółki	0	0	0	0
5.4	Pożyczki - do rozliczenia z przyszłej amortyzacji	2 653 852	-226 341	-226 341	2 201 171

Amortyzacja bilansowa naliczona w koszty, która jest do dyspozycji na wydatki inwestycyjne jest niska i wynosi obecnie ok. 230 tys. zł rocznie, co stanowi ok. 1% w stosunku do wartości majątku sieciowego. Wynika to z ustaleń na etapie studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach *Programu gospodarki wodno-ściekowej w rejonie Słupska*, gdzie Gmina zadeklarowała się partycypować w utrzymaniu i rozwoju majątku sieciowego na terenie Gminy, szczególnie w zakresie dyspozycji środków na zadania rozwojowe i modernizacyjne.

W projekcji na okres planowania uwzględniono tą część amortyzacji, która została naliczona w koszty i nie została wykorzystana do czasu uruchomienia nowego Planu w 2022 roku - w wysokości 0,56 mln zł. Zmniejszy to koszty finansowe zaciągniętych na ten cel zobowiązań.

Zgodnie z ustaleniami z Gminą zaplanowany poziom wydatków inwestycyjnych nie może spowodować wzrostu taryf więcej niż o 0,20 zł/m³ ścieków. Dlatego spłata zobowiązań zaciągniętych na realizację zadań w Planie jest rozciągnięta w czasie – do 2031 roku.

Spółka na realizację zadania kanalizacyjnego będzie poszukiwała możliwości aplikacji o dofinansowanie zadania i o preferencyjną pożyczkę z funduszy środowiskowych. W przypadku pozyskania dotacji zostanie ona uwzględniona w rozliczeniu zadania, w uzgodnieniu z Gminą w ramach nowego Planu i okresu taryfowego.

W przypadku nie wykorzystania rezerwy inwestycyjnej zostanie ona również skierowana na rozliczenie budowy tranzytu ścieków z Bierkowa.

4.4 Podsumowanie wykonawcze

Zaplanowany poziom nakładów inwestycyjnych pozwoli na prawidłową gospodarkę majątkową, utrzymanie odpowiedniego poziomu niezawodności i ciągłości usług, wymaganą i oczekiwaną przez odbiorców jakość oraz zapewni zrównoważony poziom rozwoju, zgodnie z założeniami strategicznymi. Spółka posiada odpowiednie kompetencje oraz zasoby finansowe i kadrowe do realizacji poszczególnych zadań oraz ma doświadczenie w pozyskiwaniu i rozliczaniu środków pomocowych. W ramach nadzoru nad inwestycjami dokonywana jest analiza celowościowa i ocena ryzyka zgodnie z metodyką zarządzania projektami.

Analiza rynku oraz dotychczasowe doświadczenia wykazują możliwość pozyskania rzetelnych wykonawców również na rynku lokalnym.

Plan jest spójny i skoordynowany z działaniami i zamierzeniami inwestycyjnymi inwestorów publicznych i prywatnych. Planowanie poszczególnych przedsięwzięć odzwierciedla priorytety inwestycyjne, uwzględnia koordynację działań wielu interesariuszy i równomierne zaangażowanie środków własnych Spółki, tak aby zachowana była płynność bez konieczności zaciągania niepotrzebnych zobowiązań.

W tabeli 2w pkt. 5 przedstawiono zestawienie planowanych do realizacji zadań inwestycyjnych w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2024 r. wraz z szacowanymi nakładami do poniesienia w poszczególnych latach. Plan opracowano w cenach bieżących, na podstawie wskaźników inwestycyjnych opartych na realizowanych dotychczas przedsięwzięciach oraz na podstawie prowadzonego badania rynku, przy uwzględnieniu należytej staranności w zakresie szacowania wartości inwestycji. Przedsięwzięcia strategiczne i zadania o dużej wartości posiadają karty projektów, ze szczegółowym uzasadnieniem i analizą rozwiązania.

W tabelach poszczególnych Planów ujęto zadania z podziałem odpowiednio do miejsc powstawania kosztów oraz rodzaju działalności Spółki. Dla wskazania klucza alokacji zadania oznaczono z podziałem: A - Miasto Słupsk, B - Gmina Słupsk, C – Gmina Kobylnica. Zadania nieoznaczone rozliczane są zgodnie z polityką rachunkowości. Zgodnie z wymogami UZZW inwestycje podzielono na ROZ – rozwojowe, MOD -modernizacyjne, RAC – racjonalizujące zużycie wody i odprowadzanie ścieków, wg klucza mówionego w pkt. 2.

5 Zestawienie planowanych przedsięwzięć w poszczególnych latach.

Tabela 2 Zestawienie przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach Planu dla Gminy Słupsk

NR ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKRES ZADANIA	UZASANIENIE	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ (netto) [zł]	KOSZT W POSZCZEGÓLNYCH LATACH [zł]				RAZEM W OKRESIE PLANOWANIA [zł]	RODZAJ ZADANIA
						2022	2023	2024			
1	1. ŚCIEKI - URZĄDZENIA KANALIZACYJNE	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1/20/GS	Sieć kanalizacji tłocznej – tranzyt z miejscowości Bierkowo do Słupska	Projekt i budowa sieci kanalizacyjna z miejscowości Bierkowo do Słupska do ul. Braci Staniuków – tłoczna PE De225 L=4800 m; grawitacyjna Kam Dn 300mm	Obecna infrastruktura uniemożliwia dalszy rozwój na obszarze Gminy Słupsk. W celu umożliwienia dalszych inwestycji niezbędne jest wykonanie nowego rurociągu tranzytowego wraz z przepompownią ścieków i włączeniem go do systemu kanalizacyjnego Słupska. Zadanie kapitałowo rozliczane będzie z amortyzacji do roku 2031.	2022	3 370 000	3 370 000	0	0	3 370 000	ROZ	
2/20/GS	2. ZADANIA INWESTYCYJNE W REZERWIE				240 000	80 000	80 000	80 000	240 000		
	Rezerwa na wydatki związane sytuacjami awaryjnymi i interwencyjnymi, które nie mogły być zidentyfikowane na etapie planowania	Wydatki m.in. wynikające z kolizji drogowych, interwencyjne zakupy wyposażenia mechanicznego pompowni lub odpłatne przejęcia urządzeń kanalizacyjnych. Szczegółowy zakres będzie uzgodniony z ZGK, Zarządem Dróg Powiatowych i Gminą.	Ze względu na odrębny system planowania inwestycji drogowych niezbędne jest uwzględnienie konieczności wykonania wymiany sieci podczas wykonania prac drogowych, w celu uniknięcia późniejszej ingerencji w nowe nawierzchnie. Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami - w trybie art. 31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz art. 49 kc.	ciągła	240 000	80 000	80 000	80 000	240 000	ROZ	
RAZEM					3 610 000	3 450 000	80 000	80 000	80 000	3 610 000	

Uzasadnienie

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych, na podstawie art. 21 ust. 1 z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2028), zwanej dalej [ustawą] opracowują przedsiębiorstwa wodociagowo – kanalizacyjne uwzględniając swoje uwarunkowania techniczne i ekonomiczne. Plan dotyczy urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu „Wodociągi Słupsk” spółki z o.o. Zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy, opracowany wieloletni plan rozwoju i modernizacji przedsiębiorstwo wodociagowo - kanalizacyjne przedkłada do sprawdzenia wójtowi, czy spełnia on warunki określone w ustawie. Następnie zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy plan uchwalany jest przez radę gminy w terminie 3 miesięcy od dnia przedłożenia planu wójtowi. Plany wieloletnie powinny być korygowane (aktualizowane) w przypadkach uzasadniających taką konieczność. Dotyczy to zwłaszcza zmian w zakresie rzeczowym, kosztowym i czasowym planowanych przedsięwzięć oraz kierunków pozyskania środków na ich realizację, których wcześniej nie można było przewidzieć. Plan opracowany przez „Wodociągi Słupsk” spółkę z o.o. obejmuje lata 2022 – 2024 i jest zgodny z kierunkami rozwoju Gminy Słupsk określonymi w Strategii Rozwoju Gminy Słupsk na lata 2021 – 2026. W tym stanie rzeczy zasadnym jest uchwalenie przez Radę Gminy Słupsk wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych, będących w posiadaniu „Wodociągi Słupsk” spółki z o.o., na lata 2022-2024. Szczegółowe uzasadnienie znajduje się w załączniku do niniejszej Uchwały.

